

Handläggare:

Allan Axelsson

Margaretha Häggroth

Lovisa Larsson

Agneta Olofsson

Kristina Solberg

Margareta Wennerberg

Uppföljning av verksamhetsstöd till regional kultur- verksamhet 2007

Innehåll

1	Ärendet	3
2	Förslag till beslut.....	3
3	Bakgrund	3
3.1	Regler och anvisningar för verksamhetsstöd 2007	3
3.2	Riktlinjer för uppföljning	4
4	Sammanställning av rapporten	5
4.1	Utvalda organisationer	5
5	Kortfattad beskrivning av de organisationer som besökts 2007 ..	5
5.1	Stockholms läns hembygdsförbund.....	5
5.2	Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation	6
5.3	Konstnärernas Kollektivverkstad (KKV)	6
5.4	Folkoperan	6
5.5	Stockholms läns museum	7
6	Sammanställning för samtliga organisationer	7
6.1	Verksamhetens huvudinriktning	8
6.2	Verksamhetens inriktning på konststart	9
6.3	Verksamhetens inriktning på åldersgrupper	9
6.4	Organisationsform	10
6.5	Antal besökare/deltagare i verksamheten	10
6.6	Ekonomi.....	10
7	Sammanställning av uppföljningen av de fem särskilt utvalda organisationerna.....	11
7.1	Stockholms läns hembygdsförbund.....	11
7.1.1	<i>Beskrivning av verksamheten.....</i>	<i>11</i>
7.1.2	<i>Målgrupp.....</i>	<i>11</i>
7.1.3	<i>Regional spridning .....</i>	<i>11</i>
7.1.4	<i>Ekonomi.....</i>	<i>11</i>

7.1.5	Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd	12
7.1.6	Framtid – Vision.....	12
7.2	Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS).....	12
7.2.1	Beskrivning av verksamheten.....	12
7.2.2	Målgrupp	13
7.2.3	Regional spridning	13
7.2.4	Ekonomi.....	13
7.2.5	Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd	13
7.2.6	Framtid – Vision.....	13
7.3	Konstnärernas Kollektivverkstad (KKV)	14
7.3.1	Beskrivning av verksamhet.....	14
7.3.2	Målgrupp	14
7.3.3	Regional spridning	14
7.3.4	Ekonomi.....	14
7.3.5	Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd	15
7.3.6	Framtid – vision	15
7.4	Folkoperan	15
7.4.1	Beskrivning av verksamheten.....	15
7.4.2	Målgrupp	16
7.4.3	Regional spridning	17
7.4.4	Ekonomi.....	17
7.4.5	Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd	17
7.4.6	Visioner inför framtiden	18
7.5	Stockholms läns museum	18
7.5.1	Beskrivning av verksamheten.....	18
7.5.2	Målgrupp.....	20
7.5.3	Regional spridning	21
7.5.4	Ekonomi.....	21
7.5.5	Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd	21
7.5.6	Framtid – Vision.....	22
8	Kulturförvaltningens synpunkter.....	23
8.1	Hur arbetar organisationerna för att uppnå nämndens olika målområden?	23
8.2	I vilken omfattning arbetar organisationerna mot barn och ungdom?.....	23
8.3	Vilka andra intäkter förutom offentliga stöd har organisationerna?	24

Bilagor

- 1 Sammanställning över besök hos fem organisationer
- 2 Stöd och intäkter
- 3 Underlag för uppföljningsbesök

1 Ärendet

Kulturnämnden har bestämt att förvaltningen årligen skall lämna en rapport om uppföljning av föregående års beviljade verksamhetsstöd. I föreliggande rapport redovisas uppföljningen av 2007 års beviljade verksamhetsstöd.

2 Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att godkänna föreliggande rapport angående uppföljning av verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet 2007 och lägga rapporten till handlingarna.

3 Bakgrund

Syftet med det regionala verksamhetsstödet är att verka för ett mångsidigt och rikt kulturutbud i länet. 2007 beviljades 30 kulturorganisationer stöd med 142 295 000 kr.

3.1 Regler och anvisningar för verksamhetsstöd 2007

Kultur- och utbildningsnämnden antog 2005 nya regler för verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet som började gälla från och med år 2006. De nya reglerna innebär att verksamhetsstödet från och med 2006 fick en stramare regional tolkning än tidigare och att stödet riktar sig till de organisationer som har en verksamhet som antingen genomförs över hela länet och/eller som på ett tydligt sätt har deltagare eller publik från hela länet. Dessutom ska verksamheten verka i linje med de fyra målområdena som nämnden antagit: demokrati, jämställdhet mellan könen, jämlikhet samt tillgänglighet för funktionshindrade.

Detta innebär bland annat att en organisation som beviljats stöd ska visa på att både män och kvinnor är representerade i styrelsen samt redogöra för hur organisationen arbetar med jämställdhetsfrågor. Alla organisationer som har fler än 9 anställda ska bifoga jämställdhetsplan.

Kulturnämnden tar även miljöhänsyn vid beslut om årligt verksamhetsstöd vilket innebär att organisation som söker stöd eller beviljas stöd med 500 000 kr eller mer ska redovisa hur de arbetar med miljöfrågor.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

Verksamhetsstödet kan sökas av organisationer med kontinuerlig verksamhet inom kulturområdet och som är av betydelse för Stockholms län. Verksamheten ska hålla hög kvalitet och verka i linje med de fyra målområdena samt de av landstinget i övrigt antagna kulturpolitiska målen. Dessutom ska något eller några av följande kriterier vara uppfyllda:

Organisation ska:

- verka för barn och ungdomar
- verka för att bevara kulturarvet
- bevara och utveckla kulturtraditioner
- värna om de mångkulturella inslagen i regionens kulturliv
- värna om och förmedla konstnärligt skapande verksamhet

3.2 Riktlinjer för uppföljning

Kulturnämnden beslutade 2000-09-19 om riktlinjer för uppföljning av verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet.

Förvaltningen följer årligen upp samtliga verksamhetsstöd genom att organisationer som får stöd redovisar föregående års verksamhet. Detta sker dels genom förvaltningens redovisningsblankett och dels genom att organisationens verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse bifogas. För att komplettera bilden av organisationernas verksamhet gör förvaltningen en fördjupad uppföljning i form av besök hos ett antal organisationer per år.

Kriterierna för hur organisationerna väljs ut är följande:

- Nya organisationer som tidigare inte fått stöd av landstinget besöks
- Om förvaltningen funnit oklarheter i organisationens redovisning besöks organisationen
- Ett antal organisationer väljs ut slumpmässigt.

De områden som studeras närmare vid besöken är:

- Verksamhetens inriktning
- Uppsatta mål för verksamheten
- Målgrupp
- Ekonomi

När förvaltningen följer upp organisationer som har en auktoriserad/godkänd revisor läggs tonvikten vid en verksamhetsmässig uppföljning. Uppföljningen har utförts genom intervjuer utifrån de handlingar som förvaltningen har haft tillgång till.

4 Sammanställning av rapporten

Föreliggande rapport är dels en sammanställning av samtliga 30 organisationers verksamhet 2007, dels en fördjupad uppföljning av de fem särskilt utvalda och djupare granskade organisationerna. Uppgifterna har hämtats från förvaltningens redovisningsblankett samt från organisationernas egna verksamhetsberättelser, bokslut och revisionsberättelser.

För att kunna göra en statistisk sammanställning har redovisningsblankettens olika variabler behandlats i förvaltningens databas för ärendehantering, Winess. Därutöver tillkommer de uppgifter som kommit fram vid förvaltningens fördjupade uppföljning.

4.1 Utvalda organisationer

Förvaltningen har 2008 genomfört en fördjupad uppföljning hos följande 5 organisationer:

- Stockholms läns hembygdsförbund
- Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS)
- Konstnärernas Kollektivverkstad (KKV)
- Folkoperan
- Stockholms läns museum

Vid besöken har förvaltningen träffat organisationens verksamhetsansvariga/ordförande samt ekonomiansvariga. De organisationer som förvaltningen besökt har auktoriserad/godkänd revisor. Förvaltningen har inte ansett det nödvändigt att denne revisor ska närvara vid uppföljningen eftersom en sådan konsultation orsakar extra kostnader för organisationen.

Uppföljningen har i första hand omfattat 2007 års verksamhet men har även berört 2008 års verksamhet samt hur organisationen ser på utvecklingen 2009 och framåt.

5 Kortfattad beskrivning av de organisationer som besökts 2007

5.1 Stockholms läns hembygdsförbund

Förbundet bildades 1975 och är en regional service- och samarbetsorganisation för hembygd rörelsen i Stockholms län.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

Stockholms läns hembygdsförbund har fått verksamhetsstöd sedan 1992 och ska hjälpa de lokala föreningarna att värna om hembygdens nuvarande och framtida miljö, dess kulturminnen, naturvårdsområden samt ur historisk och kulturell synpunkt värdefulla traditioner och främja kunskapen och känslan för hembygden.

Genom att samverka med Sveriges Hembygdsförbund, andra hembygdsförbund, länets kommuner, landsting, länsstyrelse, länsmuseum samt andra myndigheter och organisationer arbetar Stockholms läns hembygdsförbund för hembygdsrörelsens syften.

5.2 Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation

Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS) är ett samarbete mellan ungdomsföreningars distriktsorganisationer i Stockholms län. SUS uppgift är att företräda sina medlemmar där gemensamma intressen finns och att vara en plattform för möten. Medlemskap i SUS kan förening få som bedriver verksamhet som riktar sig till barn och unga. I dag ingår 48 föreningar i organisationen som företräder ett stort antal medlemmar. SUS har sedan 1957 fungerat som ett samarbetsorgan för barn och ungdomars föreningsliv, först i Stockholms stad och sedan 1971 på distriktsnivå.

5.3 Konstnärernas Kollektivverkstad (KKV)

KKV är en ideell förening, som bildades 1969, vars uppgift är att skapa möjlighet för yrkesverksamma konstnärer att arbeta i gemensamma lokaler. Sedan 1984 har KKV lokaler i Nacka (Sickla) som inrymmer verkstäder för betong, brons, dator, emalj, foto/repro, keramik, koppargrafik, litografi, metall, papper, screentryck, textil, trä samt en monumentalverkstad.

KKV erbjuder möjlighet för verksamma konstnärer att som medlem i föreningen hyra in sig i verkstaden. Där kan de använda lokalerna och maskinparken för egna konstnärliga projekt. Tanken är att konstnärerna ska kunna utföra arbeten som de inte har plats eller utrustning för själva.

5.4 Folkoperan

Folkoperan grundades 1976 med målsättningen att ständigt förnya operakonster, sätta dramat i centrum och locka ny publik till operakonsten. Idag är Folkoperan, som startade som en fri grupp, en etablerad institutionsteater i Stockholm och är organiserad som ett aktiebolag. Stiftelsen Folkoperan är ensam aktieägare i Folkoperan AB och fungerar dessutom som konstnärligt och

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

ekonomiskt råd. Folkoperan är Sveriges största arbetsplats för frilansande sångare och musiker.

5.5 Stockholms läns museum

Stockholms läns museum är en stiftelse som bildades 1983, med en styrelse som består av stiftelsebildarna: Landstinget, Stockholms kommun, Sigtuna kommun, Norrtälje kommun, Södertälje kommun samt Stockholms läns hembygdsförbund. Sedan 2005 finns museet i lokaler i Diesilverkstaden i Nacka (Sickla).

Stiftelsen Stockholms läns museum har till uppgift att samla, vårda, levandegöra och forska kring länets kulturhistoria samt visa konst av i länet verksamma konstnärer. Länsmuseets uppgift är att nå länets invånare, särskilt i de kommuner som inte har något museum. I verksamheten skall prioriteras barn och ungdom. Museet skall främja kulturutbyte mellan invånare av skilda etniska ursprung och utveckla samarbetet med organisationer och föreningar. När det gäller den pedagogiska verksamheten för barn och ungdomar inom kulturmiljövård och bildkonsten omfattas hela Stockholms län. Stockholms stadsmuseum ansvarar för kulturmiljön i Stockholm stad.

En viktig del av museets verksamhet är att nå ut i länet genom bland annat museipedagogik i skolan, producera vandringsutställningar som kan nå invånare i olika delar av länet.

6 Sammanställning för samtliga organisationer

I de uppdrag som landstingsfullmäktige gav kulturnämnden 2007 framhölls bland annat följande:

- minst hälften av budgeten ska gå till verksamhet för barn och ungdomar,
- kultur ska vara tillgänglig för alla oavsett ålder, kön, handikapp, etnisk bakgrund eller utbildning,
- att stöd ges till verksamhet som kommer hela länet till del,
- att samarbete mellan kultur och näringsliv ska stödjas.

Förvaltningen har mot bakgrund av gällande regler och ovanstående uppdrag följt upp organisationernas verksamhet.

Vid besöken hos de 5 särskilt utvalda organisationerna har vi utgått från ett underlag innehållande de ämnen som bör tas upp under samtalet. Detta un-

derlag har tidigare varit utformat mer som ett frågeformulär men gjordes om och kortades ner för 2007 års uppföljningar. Underlaget för samtalen finns som bilaga till detta tjänsteutlåtande.

Uppföljningen har inletts med att företrädare för organisationen lämnat en redogörelse för vad de anser har varit de viktigaste frågorna under verksamhetsåret och hur verksamheten har utvecklats under innevarande år.

2007 beviljades totalt 30 organisationer verksamhetsstöd med sammanlagt 142 295 000 kr (inkl Stockholms konserthus). Samtliga organisationer som beviljades stöd 2007 har lämnat in redovisning med verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse. Av totalt beviljade 30 organisationer har 18 fått ett stöd som är 500 000 kr eller mer och har i enlighet med reglerna lämnat in en redogörelse för hur de arbetar med miljöfrågor. De organisationer som har fler än 9 anställda har även redovisat jämställdhetsplan.

Vid årets granskning av verksamhetsstöd till regional kulturverksamhet har det inte framkommit något som ger anledning till ytterligare åtgärder. Uppföljningen visar att samtliga organisationer som beviljats stöd uppfyller kriterierna för stöd.

6.1 Verksamhetens huvudinriktning

Förvaltningen har utifrån de uppgifter organisationerna lämnat om verksamheten gjort en bedömning av vilken huvudinriktning som de olika organisationerna har. Med utgångspunkt från det har det beviljade stödet fördelats på nedanstående områden vilka stämmer överens med kriterierna i KUN:s regler för verksamhetsstöd, undantaget ”verka för barn och ungdom” som förvaltningen bedömer som ett övergripande kriterium som kan omfatta alla de fyra övriga kriterierna.

Tabell Huvudinriktning fördelat på tkr

Verksamhetens Huvudinriktning	Antal organisationer	Stöd i tkr
Verka för att bevara kulturarvet	7	15 381
Bevara och utveckla kulturtraditioner	3	1 130
Värna om de mångkulturella inslagen i regionens kulturliv	9	8 465
Värna om och förmedla konstnärligt skapande verksamhet	11	117 319
Summa	30	142 295

Observera att de flesta organisationer som fått verksamhetsstöd anser att de på ett eller annat sätt har med samtliga ovanstående inriktningar i sin verksamhet varför ovanstående uppgifter endast ska ses som en uppskattning.

Att värna om och förmedla konstnärligt skapande är den särklassigt dominerade inriktningen av verksamheten. Att bevara och utveckla kulturtraditioner är den inriktning som fått minst stöd då denna innefattar endast 3 organisationer och 1 130 tkr.

6.2 Verksamhetens inriktning på konst

Tabell Verksamhetsstöd i kronor per konst 2006-2007

Konst	2006	%	2007	%
Bildkonst	660 000	0,48	960 000	0,67
Cirkus	2 000 000	1,45	2 000 000	1,40
Dans	300 000	0,21	415 000	0,29
Film	4 201 000	3,06	2 100 000	1,48
Foto	0	0,00	0	0,00
Konsthantverk/Formgivning	230 000	0,16	250 000	0,18
Kulturhistoria	9 021 000	6,58	9 830 000	6,90
Litteratur	8 100 000	5,90	8 270 000	5,81
Musik	101 938 000	74,35	107 644 000	75,65
Musikteater	5 376 000	3,92	5 650 000	3,97
Övrigt	5 267 000	3,84	5 176 000	3,65
Teater	0	0,00	0	0,00
SUMMA	137 093 000	100	142 295 000	100

De konstarter som fick störst andel av beviljat verksamhetsstöd är Musik, Kulturhistoria och Litteratur. Inom Musik finns de två stora stödmottagarna Konserthus och Stockholms läns Blåsarorkester. Kulturhistoria och Litteratur innefattar bland annat stöden till Stockholms läns Museum och Länsbiblioteket.

6.3 Verksamhetens inriktning på åldersgrupper

Samtliga organisationer som får stöd är medvetna om att barn och ungdom är en prioriterad målgrupp. Flertalet organisationer försöker hitta vägar att nå ut med sin verksamhet till barn och ungdomar. Endast 4 organisationer har inte kunnat uppgå andelen barn och ungdomar i verksamheten.

En sammanställning över de organisationer som beviljades verksamhetsstöd 2007 och som har lämnat information om både andel barn och unga samt det totala besökarantalet, 24 av 30, visar att 66 % av den totala publiken/deltagarna var barn och unga. De sex organisationer som inte är med i

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

denna sammanställning har alltså av olika anledningar inte lämnat uppgifter om totalt antal besökare och/eller andelen barn och unga. För exempelvis organisationer som fungerar som samverkansorgan på länsnivå finns inga sådana siffror. Orsaken till utelämnande av totalt antal besökare och/eller antal barn och unga kan också vara att organisationen inte har någon publik verksamhet. Om man räknar in alla som har angivit totalt antal besökare även om de inte specificerat barn och unga blir siffran barn och unga av det totala antalet besökare 64 %.

Några organisationer som bland andra Folkets Bio/Biografen Zita, Musik och Ungdom, Fryshuset, Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation och Länsuppdraget Musik vänder sig huvudsakligen till barn och ungdom. Därutöver varierar andelen barn och ungdom som tar del av verksamheten från 10 till 80 %.

6.4 Organisationsform

En majoritet av de organisationer som fick verksamhetsstöd 2007 är ideella föreningar. Därutöver finns ett fåtal stiftelser och aktiebolag. Några organisationer som Cirkus Cirkör och Stockholms filmfestival driver sin verksamhet i både förening och aktiebolag.

6.5 Antal besökare/deltagare i verksamheten

Majoriteten av de organisationer som fick verksamhetsstöd 2007 har en publik verksamhet. Enligt organisationernas egna uppgifter har totalt drygt 1 738 912 besökare tagit del av de olika verksamheterna. Av dessa är det ca 300 000 personer som har besökt Konserthuset.

6.6 Ekonomi

Merparten av de organisationer som fick verksamhetsstöd 2007 har auktoriserad/godkänd revisor som kontrollerar organisationens ekonomiska hantering. Av de organisationer som får verksamhetsstöd varierar landstingets stöd av organisationernas totala intäkter mellan 1 – 99 % . Hälften av organisationerna har ett stöd från landstinget som understiger 20 % av de totala intäkterna. För samtliga organisationers stöd och intäkter se bilaga.

7 Sammanställning av uppföljningen av de fem särskilt utvalda organisationerna

7.1 Stockholms läns hembygdsförbund

7.1.1 Beskrivning av verksamheten

Stockholms läns hembygdsförbund ger stöd till sina medlemsföreningar. Hembygdskonsulenten har besökt tio föreningar under året och två har besökt förbundet för konsultation. En speciell form av konsultentservice erbjuds genom förbundets dataanläggning. Förbundets tidning *Ledungen* kommer ut fyra ggr per år med en upplaga på 4 000 ex. Dessutom produceras en dräktalmanacka som trycks i 600 ex. Under året anordnas i egen regi eller i samverkan olika kurser och föreläsningar. Under 2007 erbjöds sexton arrangemang.

Ett antal arbetsgrupper med olika inriktningar finns till stöd för föreningarnas verksamhet. Barn och ungdomsgruppen ger idéer och verktyg för arbete med barn och ungdom och samarbetar med Stockholms läns museum och dess museipedagoger, data- och dokumentationsgrupp arbetar bland annat med digitaliseringsfrågor och anpassning av hemsidor för synskadade, dräktgruppen arbetar med inventering och vård av gamla textilier, kulturväxtgruppen genomförde under 2007 trädgårdsmässa i Älvsjö, skärgårdsgruppen odlar kontaktnät i skärgården, tätortsgruppen arbetar med frågor om staden som hembygd.

7.1.2 Målgrupp

Stockholms läns hembygdsförbunds målgrupp är hembygdsföreningar i länet och dess medlemmar samt alla intresserade. Enligt medlemsmatrikel så är 110 hembygdsföreningar i länet anslutna med tillsammans 34 506 medlemmar. Största föreningen är Täby hembygdsförening med 1 470 medlemmar.

7.1.3 Regional spridning

Föreningarna/medlemmarna kommer från hela Stockholms län. Det finns dock hembygdsföreningar som valt att stå utanför förbundet t ex Lidingö och Bromma.

7.1.4 Ekonomi

Kostnaderna för 2007 uppgick till 3 555 663 kr. Intäkterna kom bland annat från Statens kulturråd med 1 500 000 kr och Arvsfonden med 400 000 kr. Medlemsavgifter, kursavgifter samt försäljning uppgick till 928 000 kr. Landstingets stöd 2007 var 700 000 kr. Stödet från Statens kulturråd avser ett Accessprojekt där medlemsföreningarna får hjälp med att katalogisera och digitalisera kataloguppgifter samt med registrering av arkiv och bildsamlingar och

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

göra även dessa tillgängliga genom digitalisering. Arvsfondens pengar har gått till Projektet Hembygdsgårdar för alla och innebär att göra länets hembygdsgårdar tillgängliga för funktionshindrade.

7.1.5 Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd

Det finns i dagsläget inga uppgifter på hur åldersfördelningen ser ut i föreningarna men uppfattningen är att de flesta är vuxna. Uppfattningen är också att ungefär lika många kvinnor som män är med i föreningarna. Flera av de aktiviteter som genomförs ute i föreningarna lockar människor från alla åldrar och bakgrunder som vid exempelvis midsommarfirande och julmarknader. Visst samarbete sker också med skolor.

Genom olika projektbidrag har man arbetat koncentrerat med tillgänglighetsfrågor. Centralt finns en anställd som ger råd och stöd till medlemsföreningarna i dessa frågor. En broschyr har också framtagits.

Stockholms läns hembygdsförbund arbetar med remiss, skrivelser, uppvaktingar och annan typ av opinionsbildning kring aktuella kultur- och naturmiljöfrågor oftast i samarbete med andra organisationer såsom Naturskyddsföreningen. Man har en särskild Kulturmiljögrupp.

7.1.6 Framtid – Vision

Stockholms läns hembygdsförbund har anställt en ny konsulent som tidigare arbetat på Mångkulturellt centrum vilket innebär att hon har mångårig erfarenhet av mångkultur och integrationsarbete. Under våren 2009 kommer styrelsen att genomföra ett framtidsseminarium. Ambitionen är att bredda samarbete med olika kulturföreningar. Man ser framför sig att intresset för hembygden ökar och vill kunna fånga upp det. Olika TV-program som handlar om gamla föremål, t ex "antikrundan" och "första andra tredje" tror man också gör att intresset ökar.

7.2 Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS)

7.2.1 Beskrivning av verksamheten

Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS) är ett samarbete mellan ungdomsföreningars distriktsorganisationer i Stockholms län. SUS uppgift är att företräda sina medlemmar. SUS arbetar med påverkansarbete, främst genom att ha kontakt med landstingets politiker och tjänstemän och ha god kontakt med bidragsgivare och andra aktörer. Genom möten med landstinget och länets kommuner förs diskussioner om föreningarnas och de ungas villkor. På så sätt kan medlemmarna genom SUS påverka de beslut som politiker och andra makthavare tar när det gäller regler som har med föreningar att göra.

SUS arrangerar även träffar med medlemmarna där aktuella frågor och ämnen tas upp.

7.2.2 Målgrupp

Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS) målgrupp är distriktsorganisationer som de företräder här i länet.

Påverkansarbetet gäller beslutsfattare i kommuner och landsting.

7.2.3 Regional spridning

Föreningarna/medlemmarna kommer från alla kommuner i länet.

7.2.4 Ekonomi

Kostnaderna för 2007 uppgick till 1 720 259 kr. Intäkterna kom från landstinget med 600 000 kr, Stockholms stad med 397 000 kr, medlemsavgifter 97 000 kr och övriga intäkter 16 000. Landstingets stöd 2007 var 600 000 kr. Stödet från Stockholms stad var både verksamhetsstöd och stöd till projekt.

7.2.5 Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd

SUS företräder ungdomsorganisationer och är öppen för olika former av organisationer. Det är en stor bredd och mångfald av föreningar.

Medlemsorganisationer har olika verksamhet som baseras på till exempel intressen, religion, etnicitet eller funktionalitet. Gemensamt är att det är unga som har gått samman i olika organisationer för att de vill förändra, umgås och utvecklas.

7.2.6 Framtid – Vision

SUS har en vision av att få möjlighet att utöka konsulenttjänsten med en halvtid för att kunna utveckla arbetet med att kunna stötta föreningarna mer.

Ungdomskoll i Stockholms län genom att delta i Ideell Arenas nätverk för att inhämta erfarenheter och nya kunskaper och ordna regional ungdomskonferenser för att lyfta forskning om ungdomars vardag riktat till medlemsorganisationer och beslutsfattare.

SUS är helt inriktad på att företräda och vara en resurs för de olika föreningarnas arbete med barn och ungdom

7.3 Konstnärernas Kollektivverkstad (KKV)

7.3.1 Beskrivning av verksamhet

Resultatet av det som produceras i KKV:s lokaler kan länets invånare finna i form av utsmyckning runt om i den offentliga miljön. Enligt KKV så produceras 90 % av länets offentliga konst här. Under 2007 har Stockholms läns landsting bland annat beställt en stor konstnärlig utsmyckning, Händelseriket av Ann-Charlotte Fornhed, som är producerat på KKV. Utsmyckningen är placerat på Barnens sjukhus vid Karolinska universitetssjukhuset, Huddinge och är en lekpark med utrymme för aktivitet, gemenskap och kontemplation.

Under året har KKV genomfört ett antal kurser inom olika områden för de konstnärer som är aktiva i föreningen men även för andra, främst då konstskolor. Men även kurser för funktionshindrade personer med ett konstintresse har genomförts. Monumentalverkstaden hyrs också ofta ut till andra verksamheter p g a att det är mycket ont om så stora verkstäder i länet. Under 2007 har flera konstföreningar fått visningar i verkstaden och KKV har även genomfört ett Öppet Hus för allmänheten. I föreningen pågår ett arbete att nå nya medlemmar t ex genom kontakter med olika konsthögskolor.

7.3.2 Målgrupp

Målgruppen för KKV är aktiva konstnärer samt konstintresserade. Under 2007 hade föreningen 784 medlemmar varav 451 var aktiva. Av KKV:s 784 medlemmar har 13 % annan etnisk bakgrund än svensk. Endast ca 0.5 % av medlemmarna är under 30 år, 18 % är mellan 31-40 år och 29 % är i åldern 41-50 år. Hälften av alla medlemmar är kvinnor. De själva säger att de försöker nå fler unga som precis avslutat sin utbildning. Sedan ett antal år har föreningen bland annat ett samarbete med Beckmans Designskola.

7.3.3 Regional spridning

KKV:s medlemmar kommer från Stockholms läns samtliga kommuner.

7.3.4 Ekonomi

KKV:s budget för 2007 uppgick till 3 403 107 kr. Kostnaderna finansierades bland annat av stöd med 1 250 000 kr från Stockholms kommun, Nacka kommun gav ett stöd om 80 000 kr och från Värmdö kommun med 6 000 kr. Från Statens kulturråd fick KKV ett utrustningsbidrag om 260 000 kr. Medlemsavgifter samt medlemshyror uppgick till 686 359 kr. Landstingets stöd 2007 var 660 000 kr. Under 2007 höjdes hyran, den är fast t o m 2010 men därefter avser värden att höja hyran ytterligare. Det har framkommit att hyresvärden vill sälja fastigheten och har då i första hand frågat KKV om föreningen vill köpa huset. Styrelsen har bildat en husgrupp för att se över lokalfrågan.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

7.3.5 Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd

Under de senaste åren har KKV aktivt arbetat med att förbättra arbetsmiljön och med miljöförbättrande åtgärder i sina lokaler. Miljöenheten i Nacka kommun har haft synpunkter på hanteringen av avfall, de brister som påtalats åtgärdades under 2007 bland annat genom installation av en slamavskiljare i emaljverkstaden. KKV:s inköpta riskklassade produkter redovisas i en miljöpärm samt skickas till kommunens miljöenhet en gång per år. Miljöfarligt avfall samlas upp och avhämtas av auktoriserad transportör. Föreningen undviker lösningsmedel i lokalerna. Föreningen har dispens att använda kadmium. Under 2007 ökade kostnaderna för miljö och avfallshantering i föreningens budget med 45 000 kr.

När det gäller tillgängligheten för funktionshindrade är den inte den bästa, lokalen har ingen RWC toalett, men har en hiss (som är avsedd för transport av material). KKV har påbörjat ett samarbete med INUTI (som är ett konstnärskollektiv för intellektuellt handikappade och personer inom autismspektrumet). Föreningen har även haft kurser för personer med andra funktionshinder.

7.3.6 Framtid – vision

Den avgörande frågan efter 2010 är om KKV kan vara kvar i lokalerna i Sickla eller om de tvingas flytta till andra lokaler. Förhoppningen är att vara kvar i lokalerna och därmed också renovera vissa utrymmen t ex installera en hiss och bygga en RWC toalett. Styrelsen anser också att det är viktigt att ha möjlighet att visa upp den konst som produceras på KKV, en önskan finns om att ha ett galleri i KKV för detta ändamål. Visioner finns också att utöka samarbetet med t ex Konstfack och andra konstskolor. Föreningen vill fortsätta att erbjuda kurser för konstnärer med funktionshinder.

7.4 Folkoperan

7.4.1 Beskrivning av verksamheten

Spelåret 2007 inleddes med Rigoletto, vars spelperiod förlängdes över årsskiftet 06/07 tack vare den stora efterfrågan. Därefter spelade Folkoperan tre nyskrivna verk, vilka samtliga uruppfördes på den egna scenen. Det var dans-teater-operan "Mitt hjärta brister" och barn – och ungdomsoperan "Shit också!" samt helaftonsoperan "Zarah". Tillsammans med Nacka kommun och Stockholms improvisationsteater arbetade Folkoperan under hösten 2007 tillsammans med 400 barn i klass 6 för att använda barnens egna erfarenheter till att skapa karaktärer till en föreställning. Tanken var inte att detta skulle leda fram till en föreställning utan målet var en redovisning kring hur barnen upplevt att arbeta skapande. Det resulterade dock i föreställningen "Shit ock-

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

så!". En tanke med detta var att bredda den etniska mångfalden i Folkoperans verksamhet. Barnen fick berätta sina historier och på detta baserades sedan operaföreställningen. Självklart lockade detta också ny publik exempelvis barnens släkt och vänner. Föräldrarna till de medverkande barnen bjöds också in till föreställningen "Mitt hjärta brister" som spelades kvällstid under samma period som barnoperan spelades. Att som barn se sina egna, och som vuxen sitt barns, tankar om livet gestaltas på scen gör det självklart lätt att relatera och detta gav resultat i arbetet med att hitta nya publikgrupper. Slutsatsen drogs att det är mycket viktigt att kunna identifiera sig med människorna på scenen. Projektet var framgångsrikt för både elever, skolan och Folkoperan. Det har också lett till en betydligt större andel av barn och unga i publiken.

För åttonde året i rad genomförde Folkoperan även en sommarproduktion på Ulriksdals slottsteater Confidencen. Vidare hölls konserten "Glitter and be gay" i samband med Pridefestivalen i augusti tillsammans med föreningen Operabögarna. Därutöver har Rickard Wolf gästspelat på scenen, ett arrangemang tillsammans med EMA Telstar och tillsammans med tidskriften Opera har två seminarier hållits, det första med temat barnopera och det andra med temat publik och marknadsföring.

Folkoperan har uppnått sina mål att nå en ny publik och de gör enstaka uppföljningar hos publiken men kommer att systematisera detta framöver.

Verksamheten marknadsförs genom annonsering i press, bearbetning av media, nyhetsbrev samt ny lättläst hemsida och nätverksbyggande med kulturinstitutioner, skolor och tidskrifter. Föreställningen "Mitt hjärta brister" var dock inte helt färdig när marknadsföring och försäljning påbörjades och man försökte då nå alla kategorier i publikgruppen vilket medförde att föreställningen inte kom att vända sig till så stor publik som man budgeterat från början. Folkoperans ordinarie marknadsföring sponsras av Lowe Brindfors som ansvarar för deras samtliga annonser vilka även fått "guldägg" varje år för sin utformning. Folkoperans hemsida är mycket tydlig och bra.

7.4.2 Målgrupp

Folkoperans målgrupp är barn, ungdomar och vuxna. De söker hela tiden att nå en ny publik och det har skett en markant ökning av publikantalet de senaste åren samt dessutom en förskjutning mot fler barn och unga. År 2006 var det totala publikantalet 46 571 och andelen barn och ungdom 15 % medan år 2007 var totala publikantalet 62 158 och andelen barn och ungdom 29 %.

7.4.3 Regional spridning

Folkoperans verksamhet bedrivs på den egna teatern vid Hornsgatan i Stockholm men även i olika samarbeten utanför Stockholms innerstad. Ungdomsoperan "Shit också!" genomfördes i samarbete med elever från Askebyskolan, Rinkebyskolan och Studiecetrum i Rinkeby samt Stockholms läns Blåarsymfoniker och Länsmusiken samt barn och ungdomar i Nacka. Produktionen "Mitt hjärta brister" samproducerades med Norrlandsoperan och Riksteatern. Publiken kommer från alla kommuner i länet.

7.4.4 Ekonomi

Folkoperan får ekonomiskt stöd från stat, landsting och kommun och under år 2007 lämnade staten stöd med sammanlagt 13 743 000 kr, landstinget stöd med sammanlagt 6 025 000 kr och Stockholms kommun med 8 000 000 kr. Därtill finansieras verksamheten med sponsorintäkter, biljettintäkter och övriga intäkter från bland annat uthyrning och arrangemang samt samarbeten, privata bidrag och räntor vilket utgjorde ca 40 % av finansieringen. Folkoperan har ett väl avvägt förhållningssätt till sponsorer eftersom de inte bygger hela verksamheten på medel därifrån utan gör tillfälliga satsningar med dessa medel som t ex en stor audition med 400 sångare, provspelningar för musiker o dyl. Folkoperan har hela tiden dialog med sina sponsorer och samarbetspartners för att kunna hitta nya lösningar om någon vill dra sig ur samarbetet. Folkoperan budgeterar inte sponsorintäkter som inte är helt säkra. Under 2007 var genomsnittsbeläggningen 80 %.

7.4.5 Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd

Folkoperans stora styrka är att stå på scenen och kommunicera de frågeställningar som ingår i våra grundläggande målområden. Produktionen "Glada Änkan" ser de t ex som ett inlägg i jämställdhetsdebatten. Folkoperan arbetar utifrån sitt Manifest, beslutat av Folkoperans teaterledning i november 2004. Där upptas rubrikerna Centrala målsättningar, Centrala värden, Det utåtriktade publikarbetet, Vision, Konstnärliga mål, Strategiska verksamhetsmål och Konkreta verksamhetsmål.

Folkoperan har även olika policydokument inom t ex arbetsmiljö, jämställdhet, kränkande särbehandling, beredskapsplan mot sexuella trakasserier samt drog- och missbruk.

Folkoperan har speciella syntolkade föreställningar med Synskadades Riksförbund i Stockholm och på Gotland. Deras hemsida är godkänd medan lokalerna ännu inte är helt tillgängliga. Kostnaden för att åtgärda detta beräknas till ca 4 miljoner och de är inte säkra på att det går att klara till år 2010.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

7.4.6 Visioner inför framtiden

Under 2009 kommer Folkoperan att fördjupa och förnya sin repertoar och sitt publikarbete i Stockholm och länet. Operaattacker på stan och i skolor samt andra överraskningar finns på agendan. Folkoperan vill under nästa år bland annat inleda ett fast samarbete med dramapedagoger som skall arbeta med barn och ungdom i anslutning till föreställningarna. Detta är en ny utökad verksamhet med fokus på att nå ytterligare barn och ungdomar.

I repertoarvalet har fördjupningen av operakonsten varit ledstjärnan med två omfattande produktioner planerade. "Glada Änkan" fortsätter att spela i början av året. Därefter har "Konsuln", en opera av Gian Carlo Menotti i regi av Farnaz Arbabi, premiär. Farnaz Arbabi är en prisbelönt ung regissör som debuterar med opera på Folkoperan 2009. Just flyktingfrågan ligger henne varm om hjärtat och det är också vad verket handlar om. Folkoperan kommer att sätta verket i nutid och söka samarbeten med en rad kranskommuner för att sprida opera till nya publikgrupper.

Under hösten kommer "Pärlfiskarna" att sättas upp. "Pärlfiskarna" har en tidlös skönhet och tar upp stora allmänmänskliga frågor om svårigheten att vara människa. Ett annat projekt som Folkoperan vill påbörja 2009 är att beställa ett nytt operaverk av en svensk tonsättare.

Folkoperan satsar på att hitta fler samarbetspartners under 2009. Efter ett gott samarbete med Parkteatern har man beslutat att fortsätta samarbetet med ytterligare en familjeföreställning som sommarproduktion. Tankar och idéer om samarbeten finns även med bland annat Norrlandsoperan, några utländska operahus, Sveriges Television och Operaimprovisatörerna.

7.5 Stockholms läns museum

7.5.1 Beskrivning av verksamheten

Verksamhetens övergripande fokus under 2007 har varit att marknadsföra läns museet i de nya lokalerna i Diesilverkstaden och samtidigt se över och forma den publika verksamheten efter de nya förutsättningarna. För läns museet är det viktigt att prioritera verksamhet som finns i länet både förr och nu. Likaså är en viktig del av arbetet att skapa en dialog mellan olika målgrupper.

De övergripande målen för museet under 2007 var att:

- väcka intresse och engagemang för länets kulturhistoria, kulturarv och konst för att därigenom skapa förutsättningar för minne och eftertanke, dialog och opinionsbildning i demokratisk anda.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

- bidra till en rik livsmiljö i Stockholms län genom att arbeta för att en mångfald av spår från skilda tider kan finnas kvar på olika sätt i landskapet, både i tätorterna och på landsbygden.

- tillgodose samhällets behov av undersökningar och utredningar inom museets kompetensområden och göra resultaten tillgängliga för allmänheten och forskarsamhället.

I mars 2005 flyttade Länsmuseet till nya lokaler i Dieselverkstaden i Nacka. Den publika delen av verksamheten med museibutik, kafé, läshörna samt utställningsytor öppnades under våren 2006 och 2007 blev det första året som det bedrivits publik verksamhet i de nya lokalerna. Målet för året har varit att särskilt satsa på att marknadsföra museet i regionen. För detta ändamål rekryterades i början av året en kommunikatör till museet.

Vid årsskiftet 2006/2007 trädde en ny organisation i kraft för museet. Syftet var att skapa färre och större enheter. Det innebär att det nu finns fyra enheter med ansvar för administration, kunskapsuppbyggnad, kulturmiljövård respektive publik verksamhet.

Under året har museet bedrivit flera dokumentationsprojekt inom ramen för Riksantikvarieämbetets nationella projekt Det moderna samhällets kulturarv, bl.a. om omvandlingen av industriområden i Nacka, Ågesta kärnkraftvärmeverk samt om Södertälje - relationen mellan storföretagen, staden och bostadsbyggandet i staden under efterkrigstiden. Utöver detta har museet under året arbetat med ett större antal projekt för att skapa kunskapsunderlag för kulturmiljövården, bland annat finansierat av det statliga bidraget för ändamålet t ex inventering av båtvarv i skärgården, bildspel till byggnadsvårdsguide på hemsidan. Museet har också fördjupat sin verksamhet inom uppdragsområdet kulturmiljökonsekvensbeskrivningar vid planerade förändringar av miljön, där de fungerat som underkonsulter. En viktig del av verksamheten har varit att fungera som remissinstans och rådgivande till länsstyrelsen, Svenska kyrkan och länets kommuner.

Museet har anordnat seminarier och konferenser inom kulturmiljövårdsområdet. Den arkeologiska uppdragsverksamheten har varit stor och bidragit till ett värdefullt tillskott till museets kunskapsuppbyggnad. Den fleråriga lokalsamhällesundersökningen av cementindustrin och bostadsområdet i Stora Vika har fortsatt under 2007.

Under året producerades 27 rapporter, 19 inom det arkeologiska området och 8 inom byggnadsdokumentation. Samtliga rapporter finns att ladda ner på museets hemsida. Museet har även under 2007 erbjudit kostnadsfri kulturmil-

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

jöservice till länets kommuner upp till ett tidstak som är proportionellt mot kommunens invånarantal. Under året har museet medverkat i en kurs, Konstpedagogik, på Lärarhögskolan.

Under 2007 har två vandringsutställningar, Magiska Manteln samt Hundra Historier, visats på olika platser i länet. Av de fyra utställningar som visats på museet under året har två varit egenproducerade, Attityd- en konstutställning om genus, identitet och makt samt Unga uttryck - om barns och ungdomars rätt till kultur och tillgång till olika uttrycksformer. Utställningen invigdes den 7 oktober av kulturministern Lena Adelsohn Liljeroth.

Utställningen Slöjor, var en fotoutställning av Elin Berge, producerad av Galleri Kontrast. Utställningen bestod av ett 20-tal fotografier som alla var porträtt av unga muslimska kvinnor. Året avslutades med utställningen In hate we trust, en utställning om hatbrott av fotografen Elisabeth Ohlsson Wallin, producerad av Norrköpings stadsmuseum.

Ett antal olika program har genomförts under året däribland en julbazar inriktningen var mångkulturellt hantverk från länet.

När det gäller verksamheten för barn och ungdomar så har 80 klasser i länet besökts av någon av museets pedagoger med ett särskilt program, t ex Konst i Skolan, som utgår från ett tema som finns i de olika konstmapparna på museet, Fortiden runt hörnet för barn i år 3-6 handlar om att upptäcka fornlämningar som finns i skolans närhet. Förutom detta har 17 klasser besökt museet i samband med pedagogisk verksamhet som har varit knuten till de tillfälliga utställningar som museet har haft under året.

Arbetet med besöksmålen i länet – Upptäck länet – har fortsatt under 2007 och successivt byggt ut de viktigaste platserna med mobilguider. Via hemsidan kan besökare få information om intressanta besöksmål i regionen.

Marknadsföring under året har skett genom hemsidan, annonser i dagspressen. T e x har museets arbete med besöksmålet Runriket varit väl omskrivet i media. Runriket är ett besöksmål som utgörs av omgivningarna kring Vallentunasjön där det finns ett 50-tal runstenar från vikingatiden.

Uppföljningar gör i en detaljerad verksamhetsberättelse där det framgår tydligt hur verksamheten har genomförts och hur målen har uppnåtts.

7.5.2 Målgrupp

Målgruppen allmänhet, särskilt barn och ungdom men också Länsstyrelsen, kommunerna i länet, Svenska kyrkan.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

Totalt redovisar museet att 72 250 personer har tagit del av verksamheten, varav 59 % är under 26 år. Av dessa besökte 7 627 personer museet (varav 3 000 personer såg utställningen *In hate we trust*). Totalt deltog 97 klasser i länet i någon form av pedagogisk verksamhet (2 500 barn och ungdomar) och 62 000 personer har sett vandringsutställningarna på olika platser i länet.

Under 2007 har 432 779 personer varit inne på museets hemsida och ca 1,9 miljoner sidor har laddats hem. Här finns t ex en byggnadsvårdsguide där de som är intresserade av hus och byggnadsverk kan få råd och tips.

7.5.3 Regional spridning

Museets verksamhet når hela länet.

7.5.4 Ekonomi

Från kulturnämnden beviljades museet 7 260 000 kr i ordinarie verksamhetsstöd. Vid två tillfällen beviljade kulturnämnden därutöver Länsmuseum extra verksamhetsstöd om totalt 600 000 kr. Statsbidraget uppgick till 3 435 977 kr. 2007 gick museet in med ett underskott på 200 000 kr i budgeten, vilket täcktes av eget kapital. Vid årets slut fanns knappt 4 miljoner kr i eget kapital. Uppdragsverksamheten ökade jämfört med 2006 från 5,5 mnkr till knappt 7,0 mnkr 2007. Uppdragsverksamheten har minskat 2008 bland annat genom att fler aktörer på marknaden konkurrerar om uppdragen. Alla uppdrag över 50 000 kr måste upphandlas av uppdragsgivarna (t ex Länsstyrelsen). För länsmuseum har det inneburit att de har fått fler uppdrag under 50 000 kr och betydligt färre än tidigare över den summan.

7.5.5 Grundläggande målområden för kulturnämndens stöd

Stockholms läns museum har en jämställdhetsplan och har också påbörjat arbetet med att ta fram en mångfaldsplan. Enligt museet skall mångfaldsperspektivet inte behandlas som ett särskilt område utan målet är att det ska vara ett givet perspektiv inom museets alla verksamhetsområden. Mål och strategier skall formuleras. Under 2009 kommer en ny plan att tas fram i och med den nya lagen. En särskild arbetsgrupp har diskuterat fram hur ett handlingsprogram för mångfaldsfrågorna skall formuleras för verksamheten.

Inom länsmuseum utställnings- och programverksamheten har fokus legat på att integrera mångfaldsfrågor och demokratifrågor av olika slag. Samtliga utställningar som visats under året har haft ett tydligt mångfaldsperspektiv och de har belyst olika aktuella samhällsfrågor. Genom att museet har minst en utställning per år som tar upp angelägna dagsaktuella frågor har man aktuali-

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

serat nämndens målområden. Som ett led i museets mångfaldsarbete har tre seminarier anordnats under 2007 som en vidareutbildning av personalen. T ex en HBT utbildning.

2007 var 23 kvinnor och 15 män arbetade på museet. En tillgänglighetsplan och ett PM om miljöarbetet finns som kontinuerligt ses över.

7.5.6 Framtid – Vision

Enligt visionen i museets verksamhetsplan skall verksamheten utvecklas så att Stockholms läns museum är för regionens invånare ett känt forum och den självklara kunskapskällan för länets kulturhistoria, konst och kulturmiljövård. Museet ska försöka uppnå visionen genom att koncentrera arbetet på sex fokusområden. Dessa är kunskapsuppbyggnad, faktarum och Kulturarvsportal för Stockholms län, uppdrag inom kulturmiljöområdet, samordnad publik verksamhet, mångfaldsperspektivet samt information och marknadsföring. Andra mål under de närmaste åren att verka för en ökad samverkan och ett bättre samarbete mellan alla de olika aktörer som arbetar med kulturarvet i länet. Ett annat mål är att utvidga den förmedlande verksamheten för att därmed bättre nå ut med museets budskap. Detta skall i först hand ske genom utbyggd uppsökande skolverksamhet och fler vandringsutställningar. För att öka tillgängligheten till länets museiutställningar har det skapats ett nätverk för byte och samproduktion om länets kulturhistoria och kulturarv.

Museet kommer fr o m december 2008 att öka tillgängligheten till museet dels genom att utökat öppethållande dels genom att en förbindelsegång mellan museet och Diesilverkstadens lokaler invigs.

Museets ambition är också att försöka utveckla en bättre dialog med kommunerna för att nå fler barn och ungdomar runt om i länet. Under 2009 har museet höjt ambitionsnivån att nå ut med den pedagogiska verksamheten. Vilket skulle innebära en ökning från nästan 100 klasser (2007) till 200 klasser 2009.

Museet anser också ett det är viktigt att minst ha en utställning per år som skapar debatt. Under 2009 kommer museet att ha en utställning om kvinnliga aktivister.

När det gäller museets uppdragsverksamhet så är det av stor betydelse att få fler uppdrag. Genom att ta fram ett vetenskapligt program d v s kunskapssökande dokument som visar museets kompetens så kan museet konkurrera bättre än tidigare om olika uppdrag framöver.

8 Kulturförvaltningens synpunkter

De organisationer som fick verksamhetsstöd 2007 ser mycket olika ut i uppbyggnad och arbetsmetoder. Detta gäller även de fem organisationer som förvaltningen har besökt. Det som ändå klart kan sägas är att alla besökta organisationer uppfyller två eller flera av de kriterier som krävs för att få ett verksamhetsstöd och alla verkar i linje med de fyra målområden som nämnden antagit. De reflektioner som förvaltningen gjort är kopplade till det uppdrag som landstingsfullmäktige gav kulturnämnden 2007. Förvaltningen har även tittat på om organisationen verkar i linje med de fyra målområdena som nämnden antagit: demokrati, jämställdhet mellan könen, jämlikhet samt tillgänglighet för funktionshindrade.

8.1 Hur arbetar organisationerna för att uppnå nämndens olika målområden?

Organisationerna arbetar mycket olika för att uppnå nämndens målområden. De stora skillnaderna i uppbyggnad och utövande speglar sig naturligtvis också i på vilket sätt organisationerna kan arbeta med dessa frågor. Några organisationer arbetar för att uppnå nämndens målområden genom att uttrycka de på scen som Folkoperan eller i utställningar som Stockholms läns museum. Stockholms läns museum har under 2007 inriktat sig på mångfalds- och demokratifrågor av olika slag, Man har även en utställning per år som tar upp angelägna dagsaktuella frågor.

Andra som Stockholms läns hembygdsförbund och Konstnärernas kollektivverkstad har arbetat speciellt med något eller några målområden. Stockholms läns hembygdsförbund har under 2007 riktat in sig på att göra hembygdsområden mer tillgängliga för funktionshindrade genom att ge ut en folder med konkreta förslag. De kommer även att utveckla medlemstidningen Ledungen så att den finns som taltidning under 2008. Konstnärernas kollektivverkstad har genomfört stora insatser för att förbättra miljöarbetet i lokalerna.

8.2 I vilken omfattning arbetar organisationerna mot barn och ungdom?

Samtliga organisationer är medvetna om landstingets prioritering av barn och unga. Förvaltningen anser att det är viktigt att organisationerna utvecklar arbete med att nå fler i denna målgrupp. Detta gäller dock inte Konstnärernas kollektivverkstad eftersom organisationens syfte inte är att arbeta med barn och unga i första hand.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2008-12-02

Även detta arbete är olika på grund av de stora skillnaderna mellan organisationerna. Stockholms läns hembygdsförbund har i huvudsak vuxna som medlemmar via sina hembygdsföreningar och anordnar vissa aktiviteter som når barn och ungdomar exempelvis julmarknader och midsommarfirande. Medan Stockholms läns Ungdoms Samarbetsorganisation (SUS) är helt inriktad på att företräda och vara en resurs för de olika föreningarnas arbete med barn och ungdom vilket gör att de inte behöver anstränga sig lika mycket i sitt dagliga arbete för att nå dessa målgrupper.

Folkoperans målgrupp är barn, ungdomar och vuxna. De söker hela tiden att nå en ny publik och det har skett en markant ökning av publikantalet de senaste åren och dessutom en förskjutning mot fler barn och unga. Under 2007 genomfördes ett specifikt ungdomsprojekt med föreställningen "Shit också!". Stockholms läns museums verksamhet når barn och ungdomar genom bland annat den uppsökande verksamhet som bedrivs av pedagogerna. Ambitionen är att inför 2009 öka antalet besök på skolor i länet.

8.3 Vilka andra intäkter förutom offentliga stöd har organisationerna?

Ett av kulturnämndens uppdrag för 2007 var att stödja samarbete mellan kultur och näringsliv. Därför kan det vara intressant att titta bland annat på vilka andra intäkter än offentliga stöd som organisationerna har.

Organisationerna har skilda förutsättningar för att ha andra intäkter. Stockholms läns ungdoms samarbetsorganisation (SUS) samt Konstnärernas kollektivverkstad har endast medlemsavgifter som annan intäkt vilka utgör 9 % respektive 23 % av de totala intäkterna. Även Stockholms läns hembygdsförbund förlitar sig till stor del på medlemsavgifter som annan intäkt men har även prenumerationsavgifter och försäljning. Dessa utgör 25 % av intäkterna 2007.

Folkoperan som har en mer publik verksamhet finansierar verksamheten med sponsorintäkter, biljettintäkter och övriga intäkter från bland annat uthyrning och arrangemang samt samarbeten, privata bidrag och räntor vilka utgör 40 % av intäkterna för 2007. Folkoperan har ett väl avvägt förhållningssätt till sponsorer eftersom de inte bygger hela verksamheten på medel därifrån utan gör tillfälliga satsningar med dessa medel. Stockholms läns museum som också har en mer publik verksamhet hade 2007 36 % av intäkter från uppdragsverksamhet.

Hans Ullström